

Abstrakt

Cílem diplomové práce je analyzovat, jaké následky české a evropské právní předpisy s protiprávním jednáním účasti na kartelu spojují a to zejména ve světle početných novel právních předpisů. Diplomová práce je rozdělena do patnácti kapitol. V první kapitole je rozebrána legální definice kartelu a jeho skutková podstata. Druhá kapitola navazuje výkladem o druzích zakázaných dohod a legálních výjimkách z tohoto zákazu. V třetí kapitole je nastíněn historický vývoj regulace a výzvy moderního digitálního trhu, který ztěžuje efektivnost aplikace soutěžního práva. Ve čtvrté kapitole jsou představeny účely, kvůli kterým je soutěžní právo aplikováno, jelikož panují pochyby o tom, co by mělo být hlavním záměrem regulace hospodářské soutěže. Pátá kapitola zvažuje formy, jaké mají instituce, které dozorují hospodářskou soutěž a jak jejich uspořádání ovlivňuje způsob, jakým je soutěžní právo aplikováno. Následující kapitoly upravují druhy právní odpovědnosti a procesní aspekty soutěžního práva. Šestá kapitola se věnuje odpovědnosti obecně. Sedmá kapitola poukazuje na problémy v souvislosti s odhalováním kartelových dohod, zaměřuje se zejména na program leniency a nový program pro whistleblowery, které pracují s osobami, které znají podrobnosti protiprávního jednání soutěžitelů, jsou tedy nedocenitelným zdrojem při boji se zakázanými dohodami. V osmé kapitole je rozebráno správní řízení, jehož vysoká specializace a množství nástrojů pro zařízení co nejvyšší efektivnosti a zároveň hospodárnosti řízení přispívají k možnosti zajišťovat ochranu hospodářské soutěže. Pozornost je věnována také alternativním způsobům řešení soutěžních případů. V následující deváté kapitole je provedena stručná analýza změn, které přinese právní účinnost zákona o odpovědnosti za přestupky, který změnil kvalifikaci správního deliktu zakázané dohody na přestupek. V souvislosti s tímto zákonem je věnována pozornost také novým možnostem, které obecná úprava nabízí a které by bylo vhodné inkorporovat i do zvláštní právní úpravy. Desátá a jedenáctá kapitola představují tresty ukládané za porušení pravidel hospodářské soutěže a možnost uložení opatření k nápravě. Po správním trestání je v dvanácté kapitole popsána možnost v trestním řízení stíhat fyzické osoby, které se úmyslně podílely na protiprávním jednání soutěžitele. Tato kapitola je rozdělena na tři části, které se věnují vztahu správního deliktu a trestného činu, vlastní skutkové podstatě trestného činu narušení hospodářské soutěže a důvodům proč nejsou za tento trestný čin odpovědné právnické osoby. Poslední druh odpovědnosti, kterou se diplomová práce zabývá je odpovědnost za škodu, která byla v důsledku kartelu způsobena. Návrh zákona, který implementuje evropskou směrnici, kromě samotné možnosti efektivně žalovat náhradu škody upravuje i podmínky, které by měly usnadnit poškozeným nárok uplatnit, jedná se zejména o obrácení důkazního břemene, možnosti žádat podklady a informace od Úřadu i třetích osob a dlouhá lhůta k uplatnění nároku trvající pět let. V poslední patnácté kapitole je stručně uveden poslední následek zakázané dohody, kterým je její neplatnost a nevymahatelnost z

důvodu rozporu se zákonem. V průběhu práce jsou navržena změny právní úpravy ke zlepšení prevence a to zejména vzdělávací programy pro členy statutárních orgánů a odpovědné zaměstnance. Zahraniční praxe ukazuje, že je jejich ukládání efektivní a snižuje riziko opakování protiprávního jednání.